

Ronde tafel

Een goede eerste stap!

Accenten Leerlijn

Tegengestelde opvattingen, rollen en conflicten

Mening verwoorden, bijstellen, actief luisteren.

Communicatie, interactie en samenwerking

Aandachtig luisteren, duidelijk spreken.

Argumenteren en inzicht in de samenleving

Argument verwoorden, verduidelijken en versterken.

Reflecteren

Opstelling ten opzichte van anderen verwoorden, nagaan of eigen opvattingen veranderd zijn.

Definitie

Een discussie tussen leerlingen die samen aan een tafel zitten, waarbij drie posities worden vertegenwoordigd: voorstander, tegenstander en neutraal. Daarnaast wordt er gewerkt met een voorzitter en (stemmend) publiek.

Setting van het lokaal

Bouw in het midden van het lokaal een grote tafel waaraan de deelnemers kunnen plaatsnemen. Belangrijk is dat alle deelnemers elkaar kunnen zien. Vervolgens kan er een buitenkring worden gemaakt, waar het publiek kan plaatsnemen.

Basisformat

Leerling	Activiteit	Tijd
Voorzitter	Introduceren van het onderwerp	1 minuut
Voorstander	Bijdrage vanuit de voorstander	1 minuut
Tegenstander	Bijdrage vanuit de tegenstander	1 minuut
Neutrale leerlingen	Stellen vragen, elke debater kan antwoorden	4 minuten
Allen	Open discussie geleid door de voorzitter	6 minuten
Voorzitter	Vat de discussie kort samen en benoemt de belangrijkste overwegingen	1 minuut
Voorzitter	Telt stemmen bij het publiek en benoemt een winnaar	1 minuut

Uit: Snider en Schnurer (2006). Many Sides: Debate across the curriculum, p.52

Variaties

- De neutrale leerlingen kunnen na de 'open-discussie'-fase aangespoord worden een keuze te maken. Hierdoor wordt er ook gewerkt aan doelen uit de categorie reflecteren, waaronder de opstelling ten opzichte van andere deelnemers verwoorden en het nagaan of de eigen opvattingen en houdingen veranderd zijn.
- Bij het tellen van de stemmen kan er aan enkele stemmers een verantwoording worden gevraagd. Hierdoor kan er gewerkt worden aan het leren formuleren van plus en minpunten in de prestatie van anderen.
- Laat eens een leerling het debat voorzitten, waardoor het debat vanuit een ander perspectief gezien kan worden.

Improvisatie debat

*Snel, dynamisch en
humoristisch!*

Accenten Leerlijn

Tegengestelde opvattingen, rollen en conflicten

Argumenten verzamelen bij een mening en, een rol innemen die niet overeenkomt met eigen opvattingen.

Communicatie, interactie en samenwerking

Reageren op de ander, vragen stellen.

Argumenteren en inzicht in de samenleving

Argumenten verwoorden en ondersteunen.

Reflecteren

Plus- en minpunten van de eigen prestatie formuleren.

Definitie

Een snel en vaak humorvol debat tussen twee debaters die reageren (en improviseren) op een getrokken stelling. Staat ook bekend onder de naam Spontane Argumentatie (SPAR).

Setting van het lokaal

Het lokaal hoeft niet in een aparte vorm te worden neergezet. De twee debaters kunnen simpelweg bij het bureau een stelling trekken en voor de klas het debat houden.

Basisformat

Leerling	Activiteit	Tijd
Voorstander	Verdedigen van de stelling	1 minuut
Tegenstander	Vragen stellen aan de verdediger	1 minuut
Tegenstander	Aanvallen van de stelling	1 minuut
Voorstander	Vragen stellen aan de aanvaller	1 minuut
Publiek	Vragen stellen	5 minuten

Uit: Snider en Schnurer (2006). Many Sides: Debate across the curriculum, p.55

Variaties

- Deze dynamische en snel op te zetten debatform kan men gebruiken als ijsbreker voor een klassikale discussie. Na het debat kunnen leerlingen hun mening verwoorden en argumentatie daarbij geven. Hierdoor zullen ze kritischer luisteren en hun eigen opvattingen ten opzichte van de debaters moeten verwoorden.
- Door de leerlingen niet alleen de stelling, maar ook de rol uit een hoge hoed te laten trekken, kan er tevens geoefend worden met het doel om een rol aan te nemen die niet overeenkomt met de opvattingen.
- In principe wordt deze debatform beoordeeld naar de spreekwijze, het inbrengen en verwoorden van meningen en niet op de inhoud van het argument. Dit doordat het merendeels improvisatie is en u niet van leerlingen kan verwachten dat zij dit paraat hebben. Wel zou u dit kunnen sturen door stellingen te ontwikkelen die te maken hebben met het onderwerp dat u behandelt in uw lessen. Hierdoor leren ze geleerde kennis direct toe te passen en leren ze meteen voor de toets.

Forumdebat

Een eerste uitdaging met een duidelijke structuur en een sterk sturende gespreksleider

Accenten Leerlijn

Tegengestelde opvattingen, rollen en conflicten

zich houden aan de regels, rol van de gezagsdragers erkennen, argumenten verzamelen bij een standpunt.

Communicatie, interactie en samenwerking

Reactie geven op wat de ander zegt en op de beurt wachten.

Argumenteren en inzicht in de samenleving

Informatie verzamelen, verschillende belangen onderscheiden, standpunt met argumenten onderbouwen.

Reflecteren

Omgang met debatregels evalueren en nagaan of er meer begrip is ontstaan voor de verschillende standpunten.

Definitie

Het forumdebat is een debat dat sterk geleid wordt door een gespreksleider en waarbij verschillende mensen vrijwillig met elkaar van mening wisselen en discussiëren over een bepaald onderwerp. Bij een forumdebat mag het publiek zich met het gesprek bemoeien, als ze daarvoor de beurt krijgen van de gespreksleider. Een forumlid mag reageren op een opmerking vanuit het publiek, maar het is niet de bedoeling dat het publiek echt gaat deelnemen aan de discussie.

Setting van het lokaal

Een te prefereren opstelling van het lokaal is om twee halve cirkels te maken, die samen een hele cirkel vormen maar waar duidelijk enige afstand van is. Op de ene halve cirkel kunnen de forumleden plaatsnemen en daar tegenover het publiek. Het kan wenselijk zijn om het forum enigszins te rangschikken naar mening, rol of ervaring.

Basisformat

Student	Activiteit	Tijd
Gespreksleider	Introduceert het onderwerp en de stelling	1 minuut
Deelnemers	Spreekt wanneer ze het woord krijgen, beantwoorden vragen van de gespreksleider	30 minuten
Gespreksleider	Laat diverse deelnemers aan het woord, stelt vragen en geeft beurten	
Gespreksleider	Vat de discussie samen en geeft eventueel nog enkele slotbeurten	5 minuten

Variaties

- Door van te voren aan te geven dat er debat zal worden gehouden en de stelling te introduceren, kunnen leerlingen zich voorbereiden. Hierdoor zal er meer animo zijn om deel te nemen in het forum en zal er meer diepgang ontstaan.
- Leidt het onderwerp in door een kort filmfragment, discussie etc. te vertonen.
- Een forumdebat kan gemakkelijk worden omgezet in een zogenaamd 'rollende debat'. Leerlingen spelen dan een bepaalde rol die van belang is in de stelling. Bijvoorbeeld: zorgverleners, ouders, verstandelijk gehandicapten, etc. Door rollen opgelegd te krijgen, wordt er gewerkt aan empathie en het leren verplaatsen in de positie van een ander.
- Geef forumleden en/of publiek de vrijheid te gaan verzitten gedurende het debat om zo hun veranderende mening aan te geven. De groep is dan voorafgaand ingedeeld op voor, tegen en neutraal. Door dit naderhand te bevragen, kan er worden ingespeeld op reflectievaardigheden.

Lagerhuis

Als team aan de slag!

Accenten Leerlijn

Tegengestelde opvattingen, rollen en conflicten

Houden aan regels, rol van gezagsdragers erkennen, kritisch luisteren.

Communicatie, interactie en samenwerking

Samenwerken in een groep, op de beurt wachten en contact onderhouden.

Argumenteren en inzicht in de samenleving

Feiten en mening onderscheiden, argument verwoorden en onderbouwen, weerleggingen bedenken.

Reflecteren

Omgang met debatregels evalueren, plus- en minpunten voor eigen prestaties formuleren en alternatieven bedenken.

Definitie

Het Lagerhuis, ook wel teamdebat, is een kort debat waar een voorstandersteam en een tegenstandersteam tegenover elkaar plaatsnemen en waar argumenten elkaar snel opvolgen. Wie wil spreken, gaat staan. De gespreksleider bepaalt wie het woord krijgt. Jury en/of publiek beslissen welk team het meest overtuigend was en het debat dus gewonnen heeft.

Setting van het lokaal

Beide teams nemen tegenover elkaar plaats, zodat er sprake is van een duidelijke tegenstelling. De gespreksleider staat tussen de twee teams. Achter de gespreksleider zit de jury. Eventueel publiek zit achter de jury of recht tegenover de jury, aan de andere zijde van de debatteams, in een halve cirkel.

Basisformat

Leerling	Activiteit	Tijd
Gespreksleider	Introduceren van de stelling en werkwijze	1 minuut
Alle debaters en gespreksleider	Wie het woord wil staat op. De gespreksleider geeft het woord aan debaters, waarin hij probeert een evenwichtige balans te vinden tussen voor- en tegenstanders	10 minuten
Jury	Gaat in beraad en geeft uitslag over welk team gewonnen heeft en waarom	5 minuten

Uit: Snider en Schnurer (2006). Many Sides: Debate across the curriculum, p.52

Variaties

- Geef vooraf 15 minuten voorbereidingstijd. Hierdoor kan het debat meer diepgang krijgen.
- Probeer eens een zogenaamd overloopdebat. Debaters mogen dan tijdens het debat van mening veranderen en aan de andere zijde plaatsnemen. Leerlingen die normaal weinig zeggen, hebben dan ook een mening. Door te blijven zitten, neem je immers ook een standpunt in. (www.debatindeklas.nl). Door naderhand deze acties te bevragen, kan worden ingespeeld op reflectie.
- Laat het publiek een rol spelen in de beoordeling door ze stembiljetten te geven. Hiermee wordt duidelijk welk team of persoon het meest overtuigend was volgens het publiek. Deze stemmen kunnen tevens aanleiding vormen voor nabespreking en reflectie van het debat.

Politiek debat

Uitdagend en zeer gestructureerd debat voor gevorderden!

Accenten Leerlijn

Tegengestelde opvattingen, rollen en conflicten

Spelen van een rol, hanteren van fatsoensnormen, kritiek geven op mening van anderen.

Communicatie, interactie en samenwerking

Overtuigend overbrengen van standpunt, toebedeelde taken en rollen uitvoeren.

Argumenteren en inzicht in de samenleving

Problemen benoemen en oplossingen bedenken, informatie verzamelen en ordenen.

Reflecteren

Omgang met debatregels evalueren, nagaan of er meer begrip is ontstaan voor de verschillende standpunten.

Definitie

Het politiek debat is een zeer gestructureerde vorm van debat die de landelijke politiek ook hanteert. Kenmerkend is het publiekelijk spreken, de nadruk op inhoud en het feit dat een leerling een vastgestelde tijd krijgt om namens ofwel de oppositie ofwel de propositie te reageren op een kwestie, waarbij men zich niet direct tot de tegenstander richt, maar naar een derde partij. Voorbereidingstijd moet worden ingecalculeerd, maar daardoor kunnen problemen en tegenstellingen ook echt worden uitgediept.

Setting van het lokaal

In het midden voor de klas wordt een katheder geplaatst. Tegenover het katheder zitten drie juryleden, met daarnaast de tijdbewaarder die de spreektijden bijhoudt. Aan weerszijden van het katheder zitten de voorstanders en tegenstanders. De overige leerlingen vormen het publiek, die achter de jury in een halve cirkel plaats kan nemen. (Leren Debatteren, Debatinstituut, p. 18)

Basisformat

Zie volgende pagina.

Variaties

- In landelijke wedstrijden wordt er vaak gebruik gemaakt van een 3e spreker die de conclusiebeurt op zich neemt. Op deze wijze hoeft geen enkele spreker twee keer en zijn er meer debaters per keer.
- Aan het begin kan er gewerkt worden met kortere spreekbeurten om langzaam toe te werken naar uitbreiding daarvan. Leerlingen kunnen dan wennen aan publiekelijk spreken en het verzamelen van voldoende informatie.
- Als de debatvorm onder de knie is, probeer dan eens te werken met interrupties ofwel punten van informatie. Andere debaters mogen dan korte vragen stellen (10 seconden) gedurende de speech van een andere debater. De spreker kan weigeren, maar kan dan zwak over komen, maar moet er ook niet te veel aannemen omdat hij dan overkomt alsof hij weinig eigen argumenten heeft. Debaters mogen oneindig veel punten van informatie maken, wat blijkt geeft aan actief luisteren. Door te werken met interrupties wordt er extra accent gelegd op de doelen actief luisteren en vragen stellen uit de leerlijn.
- Probeer eens naar een consensus te werken. In de politiek hebben deze debatten als doel te begrijpen wat de andere partij belangrijk vindt, om zo in een verder stadium te gaan onderhandelen om tot een consensus te komen. Voeg een onderhandelingsfase en besluitvormingsfase toe in plaats van een jurybeoordeling.
- Werk met meerdere fracties, zodat meer leerlingen actief kunnen deelnemen. Dit vergt veel voorbereiding en tijd, maar kan een genuanceerder beeld van de tegenstelling opleveren.

Basisformat

Student	Activiteit	Tijd
Debaters	Voorbereiden op de stelling, informatie verzamelen.	---
Juryvoorzitter	Heet iedereen welkom, controleert of alle debaters aanwezig zijn en geeft het woord aan de eerste spreker.	2 minuten
Opzetbeurt voorstander 1	Presenteert de argumenten ter bevestiging van de stelling. Waarom het huidige beleid er is en onveranderd moet blijven.	3 minuten
Opzetbeurt tegenstander 1	Presenteert de argumenten ter ontkrachting van de stelling. Waarom het huidige beleid tekort schiet en moet veranderen.	3 minuten
Verweerbeurt voorstander 2	Verdedigt hun standpunt en reageert eventueel op nieuwe punten die zijn aangedragen door de tegenpartij.	3 minuten
Verweerbeurt tegenstander 2	Blijft de verdediging aanvallen en bouwt voor op de eerste beurt van de oppositie.	3 minuten
Conclusiebeurt tegenstander 1 of 3	Vat het debat samen, weegt af en vergelijkt belangrijke punten en sluit af met een uitsmijter waaruit blijkt waar de oppositie staat met daarbij het belangrijkste argument(en).	1 minuut
Conclusiebeurt voorstander 1 of 3	Vat het debat samen, weegt af en vergelijkt belangrijke punten en sluit af met een uitsmijter waaruit blijkt waarom de propositie voor de stelling blijft met daarbij de belangrijkste argument(en).	1 minuut
Jury	In beraad om tot een oordeel te komen	5 minuten

Uit: Snider en Schnurer (2006). Many Sides: Debate across the curriculum & Braet en Schouw (1998). Effectief Debatteren

